

BŪSTO IR GYVENTOJŲ TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS

(galioja nuo 2009 metų gegužės 1 d.)

1 BENDROJI DALIS

1.1 Draudimo sutartį sudaro ir jos neatskiriama dalimi yra laikomi:

1.1.1 draudimo liudijimas (polisas) ir visi jame nurodyti priedai;

1.1.2 šios draudimo taisyklės ir bendrosios draudimo sutarties sąlygos, kaip neatskiriama šių draudimo taisyklių dalis;

1.1.3 kitos papildomos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių Draudėjas ir Draudikas susitaria raštu.

1.2 Draudimo sutartį Draudėjas gali sudaryti kito asmens, kuris turi teisę gauti draudimo išmoką (toliau – Naudos gavėjas), naudai, arba kito asmens (toliau – Apdraustojo) interesais. Tokiu atveju draudimo sutarties sąlygos, numatytos Draudėjui, atitinkamai taikomos ir Naudos gavėjui bei Apdraustajam.

2 DRAUDIMO OBJEKTAS

2.1 Pagal šias taisykles galima drausti:

2.1.1 nekilnojamąjį turtą – pastatus, butus;

2.1.2 kilnojamąjį turtą – namų turtą;

2.1.3 nekilnojamojo turto savininko ar nuomininko civilinę atsakomybę;

2.1.4 naminius gyvūnus, draudžiantis Visų rizikų draudimu. Šiuo atveju naminiai gyvūnai laikomi tik šunys ir katės. Apdraustas naminis gyvūnas turi būti nurodytas draudimo liudijime (polise).

2.2 Draudimo objektas (t. y. pastatai ir/arba namų turtas, ir/arba civilinė atsakomybė) nurodomas draudimo liudijime (polise).

2.3 Draudimo liudijime (polise) nurodomas draudžiamo pastato ar buto adresas, namų turto buvimo vietos adresas, nekilnojamojo turto ar nuomijamojo turto, kurio savininko ar nuomininko civilinė atsakomybė yra draudžiama, adresas.

2.4 Pastatu yra laikomas stogu apdengtas statinys, kuris yra tinkami žmonėms gyventi, gyvuliams ar daiktams laikyti. Pagal šias draudimo taisykles taip pat draudžiamos šios pastato dalys:

2.4.1 stacionarūs šildymo, oro kondicionavimo, vėdinimo, vandentiekio, kanalizacijos, priešgaisriniai, apsaugos, įrenginiai esantys draudimo vietoje, nutolę ne daugiau nei 30 metrų nuo draudžiamo

pastato. Jei draudžiamas ne visas pastatas, bet tik jo dalis (pvz. butas) – visais atvejais draudžiami tik tie įrenginiai, kurie yra draudžiamos pastato dalies (pvz., buto) viduje;

2.4.2 jei draudžiamas visas pastatas – taip pat draudžiami lauko apšvietimo, pastato elektros instaliacijos, drenažo, drėkinimo stacionarūs įrenginiai, stacionarūs gerbūvio elementai ir kitos pastato sudėtinės dalys, kurios yra užfiksuotos šio pastato inventORIZACINĖJE byloje ir nutolę ne daugiau nei 30 metrų nuo draudžiamo pastato.

2.5 Namų turtas – Draudėjui priklausantis kilnojamas turtas, kuris Draudėjo naudojamas buitėje savo ir šeimos buitiniams bei kultūriniais poreikiams tekinti ir esantis draudimo vietoje. Kilnojamo turto draudimas galioja tik turtui, esančiam draudimo liudijime (polise) nurodytu adresu (toliau – draudimo vieta). Už draudimo vietos ribų draudimas galioja tik laikinai su savimi pasiimtam turtui, jei draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip.

2.6 Pagal šias taisykles nėra draudžiama:

2.6.1 pastatai, kurie yra pastatyti ar rekonstruoti savavališkai, be kompetentingose įstaigose suderinto projekto, jeigu suderinimo ar leidimo reikalauja įstatymai, o taip pat ypatingi statiniai ir laikini statiniai kaip jie yra apibrėžti Lietuvos Respublikos Statybų įstatyme;

2.6.2 pastatai, kurių būklė, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka yra pripažinta avarine;

2.6.3 ne nuolat gyvenami pastatai, jei sutartyje nėra numatyta kitaip. Ne nuolat gyvenamas pastatas – tai pastatas, kuriame gyvenama mažiau nei 300 dienų per metus, arba negyvenama ilgiau nei 30 dienų iš eilės, arba kurio mažiau nei pusė naudojimo ploto yra gyvenamosios patalpos;

2.6.4 bet koks turtas esantis 2.6.1–2.6.3 punktuose apibrėžtuose pastatuose;

2.6.5 radioaktyvios medžiagos, branduolinis kuras, sprogstamosios medžiagos, ginklai neįregistruoti nustatyta tvarka;

2.6.6 narkotinės medžiagos, vaistai;

2.6.7 augalai, paukščiai, gyvūnai, išskyrus naminius gyvūnus draudžiamus pagal Visų rizikų draudimo variantą;

2.6.8 visos sausumos, oro ir vandens transporto priemonės, įskaitant ir nemotorines transporto priemones, taip pat jų dalys, detalės, kuras, eksploatacinės medžiagos. Ši sąlyga netaikoma dviračiams;

2.6.9 Draudėjo gautas turtas iš kitų fizinių ar juridinių asmenų remontuoti, perdirbti, parduoti, saugoti ir panašiai;

2.6.10 benzinas, dyzelinis kuras ar bet koks kitas kuras ar medžiagos naudojamos kaip kuras.

2.7 Civilinė atsakomybė – turtinė prievolė, kurios pagrindu žalą patyręs asmuo turi teisę reikalauti žalos atlyginimo, o Draudėjui įstatymų nustatyta tvarka kyla prievolė atlyginti padarytą žalą. Žala – asmens sužalojimas, jo gyvybės atėmimas (žala asmeniui), taip pat turto sužalojimas ar sunaikinimas (žala turtui). Pagal šias draudimo taisykles draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė, kylanti pagal galiojančius įstatymus už žalą, padarytą trečiajam asmeniui tik dėl draudimo vietoje esančio apdrausto turto valdymo. Pagal šias draudimo taisykles nedraudžiama Draudėjui kylanti atsakomybė dėl neturtinės žalos ar netiesioginių nuostolių atlyginimo.

3 DRAUDIMO SUMA

3.1 Draudimo suma yra draudimo liudijime (polise) nurodyta didžiausia pinigų suma, kurią Draudikas turi išmokėti draudžiamąjį įvykiu atveju. Draudimo suma nustatoma draudimo liudijime (polise) atskirai kiekvienam draudimo objektui. Jei kuriam nors draudimo objektui draudimo suma nenurodoma arba lygi 0, laikoma, kad šis objektas neapdraustas.

3.2 Nekilnojamas ir kilnojamas turtas yra draudžiamas atstatomąja draudimo suma, jei liudijime (polise) nėra nurodyta kitaip.

3.3 Jei šios draudimo taisyklės numato mažesnę draudimo sumą tam tikriems objektams ar objektų grupėms nei įvardinta draudimo liudijime (polise), taikoma draudimo suma numatyta šiose draudimo taisyklėse.

3.4 Kilnojamo turto draudimo suma nustatoma pagal apdraudžiamąjį turto sąrašą. Šalims susitarus, draudimo suma gali būti nustatoma kitais būdais.

3.5 Jei nekilnojamo turto draudimo suma mažesnė nei suma, kurios reiktų pastatyti tokį patį nekilnojamą turtą toje pačioje vietoje, tai yra nevisiškas draudimas. Nevisiško draudimo atveju, draudimo išmoka mažinama proporcingai santykiui tarp draudimo sumos ir sumos, kurios reiktų pastatyti tokį patį nekilnojamą turtą toje pačioje vietoje.

3.6 Jei nekilnojamo turto draudimo suma didesnė už sumą, kurios reiktų pastatyti tokį patį pastatą toje pačioje vietoje, tai yra draudimas padidinta verte. Esant draudimui padidinta verte, draudimo sutartis negalioja dėl draudimo sumos dalies, viršijančios sumą, kurios reikia pastatyti tokį patį pastatą toje pačioje vietoje.

3.7 Jei dėl tam tikrų aplinkybių nėra galimybių per 3 metus atstatyti nekilnojamojo turto iki būklės,

buvusios iki draudžiamąjį įvykiu atsitikimo, Draudikas atlygina nuostolį taip, kad užtektų įsigyti tokios pat vertės nekilnojamą turtą toje pačioje vietoje. Bet kokių atveju, draudimo išmoka dydis neturi viršyti draudimo liudijime (polise) nurodytos draudimo sumos.

3.8 Jei draudimo sutartis yra ilgalaikė ir apdrausto pastato atstatomąjį vertė padidėja mažiau nei 10 %, tai laikoma, kad pastatas yra visiškai apdraustas – nėra taikoma nevisiško draudimo sąlyga, bet draudimo išmoka visais atvejais vis tiek negali viršyti draudimo sumos. Jei atkuriamąjį vertė padidėja daugiau nei 10 %, tada Draudėjas privalo nutraukti seną draudimo sutartį ir sudaryti naują draudimo sutartį tokiai draudimo sumai, kad ji būtų ne mažesnė nei atstatomąjį pastato vertė. Jei Draudėjas nesutinka su naujai siūlomomis sąlygomis jis gali nutraukti draudimo sutartį bei apie tai privalo informuoti Naudos gavėją.

4 FRANŠIZĖ

4.1 Franšizė – nuostolių dalis, kurią kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju atlygina pats Draudėjas. Draudikas atlygina nuostolių dalį, viršijančią franšizę.

4.2 Jei žala draudžiamam turtui atsirado dėl vandens, dujų arba nuotekų išsiveržimo iš stacionaraus vamzdyno ar įrengimų, sujungtų su stacionariais vamzdynais, priklausanti Draudėjui, taikomos šios franšizės:

4.2.1 jei vamzdynai, įrengimai nekeisti naujais ilgiau kaip 25 metus, taikoma 30 % franšizė nuo nuostolio sumos;

4.2.2 jei vamzdynai, įrengimai nekeisti naujais ilgiau kaip 40 metų, taikoma 50 % franšizė nuo nuostolio sumos;

4.2.3 jei vamzdynai, įrengimai nekeisti naujais ilgiau kaip 50 metų, taikoma 80 % franšizė nuo nuostolio sumos.

4.3 Visais atvejais, franšizė yra ne mažesnė nei nurodyta draudimo liudijime (polise).

4.4 Kiti franšizių dydžiai yra nurodomi draudimo liudijime (polise). Jei dėl vieno įvykiu gali būti taikomos kelios franšizės, taikoma tik viena – didžiausia.

4.5 Jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl trečiųjų asmenų kaltės, kaltininkai yra nustatyti, jų kaltė įrodyta ir Draudikas įgyja teisę taikyti subrogaciją, Draudikas moka išmoką netaikydamas franšizės, nurodytos draudimo liudijime (polise). Ši sąlyga netaikoma franšizei nurodytai 4.2 punkte.

5 DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

5.1 Pastatai ir namų turtas yra draudžiami nuo sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo dėl šių žė-

miau aprašytų draudžiamųjų įvykių, jei jie yra nurodyti draudimo liudijime (polise), atsitikusių staigiai ir netikėtai draudimo sutarties galiojimo metu:

5.1.1 Ugnis. Draudžiamajam įvykiui „ugnis“ priskiriami:

5.1.1.1 gaisras – ugnis, atsiradusi ne jai skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime;

5.1.1.2 žaibo trenkimas – tiesioginis žaibo trenkimas į pastatą ar jo dalis;

5.1.1.3 sproginimas – dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas;

5.1.1.4 valdomo skraidymo objekto, jo dalių ar krovinio nukritimas ar atsitrenkimas;

5.1.1.5 dūmų poveikis – kiekvienas tiesioginis apdraustų objektų sugadinimas ar sunaikinimas dėl dūmų, kurie atsiranda dėl 5.1.1.1–5.1.1.4 punktuose išvardintų įvykių.

5.1.2 Užliejimas. Draudžiamajam įvykiui „užliejimas“ priskiriami:

5.1.2.1 vandens, jo sukeltų garų prasiskverbimas iš gretimų draudimo vietai patalpų;

5.1.2.2 vandens, garų arba nuotekų išsiveržimas iš stacionaraus vamzdyno ar įrengimų, esančių draudimo vietoje, taip pat šio vandens ar nuotekų sukelti garai.

5.1.3 Audra. Draudžiamajam įvykiui „audra“ priskiriami:

5.1.3.1 audra – stiprus vėjas, kai vėjo greitis yra 20 m/s ir didesnis;

5.1.3.2 liūtis – trumpalaikis labai smarkus lietus, kai per 1 val. ar trumpesnį laiką iškrenta 30 mm ir daugiau kritulių;

5.1.3.3 medžio užvirtimas – medžio užvirtimas ar jo šakos užkritis ant apdrausto turto.

5.1.4 Tyčinis nuosavybės sugadinimas ar sunaikinimas. Draudžiamajam įvykiui „tyčinis nuosavybės sugadinimas ar sunaikinimas“ priskiriama žala, kurią padaro tretieji asmenys, tyčia sunaikinę ar sugadinę apdraustą objektą.

5.1.5 Potvynis. Draudžiamasis įvykis „potvynis“ – tai neįprastai didelis vandens kilimas upėse, ežeruose arba kanaluose.

5.1.6 Smūgis ar atsitrenkimas. Draudžiamasis įvykis „smūgis ar atsitrenkimas“ – tai judančio objekto atsitrenkimas ar užkritis ant apdrausto objekto.

5.1.7 Sniego slėgis. Draudžiamasis įvykis „sniego slėgis“ – tai vietai nebūdingas smarkus sniegas, kai per 12 val. ar trumpesnį laiką iškrenta 20 cm ar daugiau sniego, ir sniegas savo svoriu sugadina pastato konstrukcijas.

5.1.8 Kruša. Draudžiamasis įvykis „kruša“ – tai ledo gabaliukų krituliai, kurie iškrenta šiltoju metu laiku.

5.1.9 Vagystė ir apiplėšimas. Draudžiamajam įvykiui „vagystė ir apiplėšimas“ priskiriami:

5.1.9.1 vagystė – apdrausto turto pagrobimas, įsibraunant į užrakintas apdraustas patalpas;

5.1.9.2 plėšimas – apdrausto turto pagrobimas, panaudojant fizinį smurtą ar grasinant nedelsiant panaudoti fizinį smurtą prieš Draudėją ar su juo susijusį asmenį. Su Draudėju susiję asmenys – tai Draudėjo šeimos nariai ir asmenys, kuriems Draudėjas pavedė ar kitaip teisėtai patikėjo saugoti draudimo objektą, rūpintis juo.

5.1.10 Grunto suslūgimas. Draudžiamasis įvykis „grunto suslūgimas“ – tai vietovės taško absoliučios altitudės sumažėjimas dėl karstinių reiškinių.

5.1.11 Stiklo dūžis. Draudžiamasis įvykis „stiklo dūžis“ – tai apdrausto pastato išorinio ar vidinio įstiklinimo išdužimas;

5.1.12 Elektros fenomenas. Draudžiamasis įvykis „elektros fenomenas“ – tai žala elektros prietaisams dėl įtampos svyravimų, elektros srovės dingimo ar netiesioginio žaibo smūgio.

5.1.13 Laukiniai gyvūnai. Draudžiamasis įvykis „laukiniai gyvūnai“ – tai žala pastatui ar namų turtui dėl laukinių gyvūnų įsiveržimo į pastatą. Šiuo atveju mansardos, rūšiai ar kitos sandėliavimui skirtos patalpos nėra laikomos pastatu. Draudimo apsauga netaikoma bet kokiems objektams ar įrangai, nesantiems pastato viduje.

5.2 Draudžiantis visų rizikų draudimu, pastatai ir namų turtas draudžiami nuo bet kokios tiesioginės žalos, sukeltos staigaus ir netikėto įvykio, išskyrus išimtis, nurodytas 6.1, 6.3 ir 6.4 punktuose. Visų rizikų draudime draudžiamasis įvykis taip pat yra naminio gyvūno, apibrėžto 2.1.4 punkte, staigi ir netikėta žūtis dėl draudžiamojo įvykio. Visų rizikų draudimas galioja tik jei jis yra įvardintas draudimo liudijime (polise).

5.3 Draudėjo civilinės atsakomybės draudimo draudžiamasis įvykis – reikalavimo atlyginti nuostolį dėl įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo metu ir numatytų šių taisyklių 2.7 punkte, pateikimas draudimo sutarties galiojimo metu ar per 30 kalendorinių dienų po draudimo sutarties galiojimo pasibaigimo. Civilinės atsakomybės draudimas galioja tik jei jis yra įvardintas draudimo liudijime (polise).

6 NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

6.1 Nedraudžiamaisiais įvykiais laikomas apdrausto turto sunaikinimas ar sugadinimas:

6.1.1 dėl vandens (purvo, sniego ir panašiai) patekimo į apdraustų pastatų vidų per angas, kurių neturėtų būti išoriniuose atitvariniuose pastato elementuose, tokias kaip kiauras stogas, nehermetiškos išorinės sienos, nesandarūs arba atidaryti langai ar durys ir kt., išskyrus atvejus kai angos atitvarinėse konstrukcijose atsiranda kaip tiesioginė draudžiamųjų įvykių, išvardintų taisyklių punktuose 5.1.1–5.1.13 pasekmė;

6.1.2 dėl neišvengiamų natūralių procesų, natūralaus nusidėvėjimo, gedimo, korozijos, puvimo,

pelijimo, požeminių vandenų slėgio pasikeitimo ir panašių procesų;

6.1.3 kilnojamo turto, esančio lauke, dėl sniego, lietaus ar kitokių kritulių, audros ar potvynio žalingo poveikio, išskyrus atvejus, kai šis turtas yra pritaikytas naudoti lauke;

6.1.4 dėl šlaito korozijos – gruntinio vandens, šlaito paviršiumi tekančių ar stovinčių vandenų ar domojo poveikio, sukeliančio pastatų ar kitų įrenginių deformacijas, sugadinimus;

6.1.5 dėl karo veiksmy, ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, teroro akto, masinių riaušių, streiko, žemės drebėjimo, radiacijos ar kito branduolinės energijos poveikio;

6.1.6 dėl blogo, netinkamo, turinčio trūkumų projekto, statybos, montavimo, grunto tyrimo, dėl žinomai brokuotų, netinkamų dalių, medžiagų naudojimo, o taip pat dėl blogų, netinkamų, trūkumų turinčių pamatų ar konstrukcijų;

6.1.7 dėl sprogdinimo ar kasimo darbų;

6.1.8 sukeltas vabzdžių, kurmių, kiškių, o taip pat žiurkių, pelių ar kitų graužikų;

6.1.9 sukeltas naminių gyvūnų. Šiuo atveju naminiai gyvūnai laikomi bet kokie prijaukinti gyvūnai laikomi žmonių, pvz.: dėl grožio, laisvalaikio praleidimui, apsaugai ar auginami ūkyje su tam tikra praktine paskirtimi (auginami mėsai, pienui, laikomi lauko darbams atlikti);

6.1.10 kilęs dėl Draudėjo, kitų apdraustoje patalpoje gyvenančių ar apdraustu turtu teisėtai besinaudojančių asmenų tyčios ar didelio neatsargumo;

6.1.11 kol pastatas nėra baigtas statyti (nėra oficialiai pripažintas tinkamu naudoti) arba yra vykdomi remonto darbai, nekilnojamo ir kilnojamo turto draudimui galioja tik ugnies rizika, nebent sutartyje yra numatyta kitaip. Ši sąlyga negalioja, jei yra apdraudžiamas butas ar namas, kuriame yra nevykdomi ir baigti statybos ar remonto darbai ir kuriame yra nuolatos gyvenama;

6.1.12 dėl vagystės, kai tikslios įvykio vietos ar laiko, ar aplinkybių negalima nustatyti;

6.1.13 žala programinei įrangai, kompiuteryje laikomiems duomenims bei kitai informacijai, esančiai bet kurios rūšies laikmenoje;

6.1.14 nuo stiklo dūžio nėra draudžiami šviestuvai, žiūronai, fotoaparatai ir kiti optiniai prietaisai;

6.1.15 žala 2.6. punkte įvardintam turtui.

6.2 Nedraudžiamieji įvykiai civilinės atsakomybės draudimui:

6.2.1 atsakomybė, prisiimta pagal sutartį ar bet koku kitu būdu kylanti iš sutarties (pvz.: skolos perkėlimo, laidavimo, garantavimo, kitais atvejais);

6.2.2 atsakomybė, susijusi su bet kokių sausumos, vandens ir oro transporto priemonių, įskaitant ir nemotorines transporto priemones, valdymu;

6.2.3 atsakomybė, kylanti dėl draudžiamojo įvykio sukeltų netiesioginių nuostolių ar neturtinės žalos;

6.2.4 atsakomybė dėl oro, vandens, žemės užteršimo;

6.2.5 atsakomybė dėl žalos turtui, priklausančiam Draudėjui ar jo šeimos nariams, esančiam pas Draudėją ar jo įgaliotą asmenį;

6.2.6 atsakomybė, kylanti dėl Draudėjo arba kito asmens, kuris teisėtai valdo ar naudojasi apdraustu turtu tyčinės veiklos (neveikimo) ar didelio neatsargumo;

6.2.7 atsakomybė prieš Draudėjo šeimos narius ir artimus giminaičius;

6.2.8 atsakomybė dėl Draudėjos profesinės, ūkinės, verslo, oficialios ar kitos apmokamos veiklos;

6.2.9 atsakomybė dėl Draudėjo ir Draudiko sutartų ir draudimo liudijime nurodytų kitų nedraudžiamųjų įvykių;

6.2.10 Atsakomybė dėl žalos, kurią sukelia ar bet koku būdu įtakoja šios cheminės medžiagos (bet kokioje formoje, sudėtyje, pavidale): asbestas, švinas, polichlorintas bifenilas (*PCB*), chloro hidro karbonatai, karbamido formaldehidai, karbamido-formaldehido putas (*Urea Formaldehyde Foam (UFF)*); dietilbestrolis (*DES*), tabakas ir tabako gaminiai, halonai (*Halons*), chlorfluorangliavandeniliai (*Chlorofluorocarbons (CFC's)*) arba chlorinti angliavandeniliai (*Chlorinated Hydro-Carbons (CHC's)*);

6.2.11 remonto darbų metu negalioja Draudėjo civilinės atsakomybės draudimas, nebent sutartyje nėra numatyta kitaip.

6.3 Nedraudžiamieji įvykiai nekilnojamam ir kilnojamam turtui Visų rizikų draudime:

6.3.1 visi nedraudžiamieji įvykiai nurodyti punktuose 6.1.1–6.1.15;

6.3.2 žala, sukelta sąlančios ar drėgnos žemės, dirvos poslinkio ar nusėdimo, bei žemės judėjimo;

6.3.3 žala, sukelta potvynio ar pakitusių žemės vandenų lygio išskyrus kai šie pakitimai įvyko dėl audros;

6.3.4 žala, sukelta ledo ar sniego svorio ar judėjimo, išskyrus 5.1.7 punkte numatytą atvejį;

6.3.5 žala, kilusi dėl natūralių reiškinių sodininkystei, žemės ūkiui, miškininkystei;

6.3.6 žala, patiriama dėl prarastų skysčių ar dujų nuotėkio atveju;

6.3.7 išlaidos eksploatacijos darbams;

6.3.8 žala, kilusi dėl pasikeitusių įstatymų, garantinių ir kitų finansinių įsipareigojimų;

6.3.9 žala naminiam gyvūnui, kilusi dėl ligos ar infekcijos, natūralių reiškinių ir procesų (pvz., senėjimo).

6.4 Papildomi nedraudžiamieji įvykiai kilnojamam turtui Visų rizikų draudime:

6.4.1 žala, kilusi dėl daikto neteisingo naudojimo ar dėl to, kad daiktas buvo brokuotas;

6.4.2 dingusių, pamestų arba paliktų daiktų;

6.4.3 apdraustų sporto inventoriaus, radijo bangomis valdomų įrenginių, bet kokį elektrinį ar vidaus degimo variklį turinčių laisvalaikio daiktų sulūžimas ar sugedimas.

7 DRAUDĖJO PAREIGOS

7.1 Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudėjas privalo:

7.1.1 nedelsiant, vėliausiai per 3 darbo dienas nuo sužinojimo, pranešti Draudikui apie įvykį, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju;

7.1.2 imtis visų galimų protingų priemonių gelbėti turtą, laikytis Draudiko nurodymų, jei tokie būtų duoti;

7.1.3 Draudikui pareikalavus, Draudėjas privalo suderinti su Draudiku projektavimo, statybos, gaminių, remonto darbų, kurie bus atliekami sugadintam, sunaikintam ar prarastam turtui atstatyti, suremontuoti ar įsigyti, sąmatą, gyvenamosios vietos nuomos išlaidas. Draudikas turi teisę nemokėti tos nuostolio dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo;

7.1.4 atsitikus draudžiamajam įvykiui civilinės atsakomybės draudimo atveju Draudėjas taip pat papildomai privalo:

7.1.4.1 gavęs trečiųjų asmenų pretenzijas, per 3 darbo dienas raštu apie tai informuoti Draudiką;

7.1.4.2 jeigu tretieji asmenys dėl Draudėjo padarytos žalos kreipiasi į teismą, apie tai nedelsiant informuoti Draudiką papildomai raštu net ir tuo atveju, kai apie patį draudžiamąjį įvykį jau yra pranešta;

7.1.4.3 reikalaujant Draudikui, privalo perleisti Draudikui bylos vedimą, jeigu tretieji asmenys, reikalaudami atlyginti žalą, pareiškia ieškinį teisme; o taip pat suteikti įgaliojimus Draudiko paskirtam advokatui ir pateikti visus pastarojo arba Draudiko nuomone reikalingus paaiškinimus ir turimus įrodymus;

7.1.4.4 Draudikui reikalaujant, įgalioti Draudiką daryti Draudėjo vardu visus Draudiko nuomone tikslingus pareiškimus, susijusius su trečiųjų asmenų pretenzijų patenkinimu arba atmetimu;

7.1.4.5 be raštiško Draudiko sutikimo Draudėjas privalo nepripažinti ir netenkinti (jokia apimtimi) trečiųjų asmenų reikalavimų atlyginti žalą.

7.2 Pasikeitus draudimo rizikai, Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 kalendorines dienas raštu informuoti Draudiką apie šias aplinkybes:

7.2.1 jei neveikia ar nenaudojamos priešgaisrinės ar saugos priemonės, kurios buvo nurodytos Draudikui kaip įrengtos, pateikiant informaciją prieš sudarant draudimo sutartį;

7.2.2 jei pastate vyksta tokie remonto, rekonstrukcijos darbai, kuriems, remiantis teisės aktais,

reikia leidimo arba kurių metu daromi karštieji darbai (suvirinimas, pjovimas autogenu, smalavimas naudojant atvirą liepsną, metalo pjovimas ir kiti darbai, kurių metu temperatūra pakyla virš 100 °C);

7.2.3 apdrausto turto naudojimas ne pagal paskirtį;

7.2.4 pastato nuoma, subnuoma, jei Draudikas apie ketinimą nuomoti ar subnuomoti apdraustą turtą nebuvo raštu informuotas sudarant draudimo sutartį;

7.2.5 degių, sprogių medžiagų, apie kurias Draudikas nebuvo raštu informuotas sudarant draudimo sutartį, laikymas draudimo vietoje;

7.2.6 komercinės veiklos vykdymas pastate, jei apie tai nebuvo raštu informuotas Draudikas sudarant draudimo sutartį.

7.3 Nepranešimas Draudikui apie rizikos padidėjimą yra esminis draudimo sutarties sąlygų pažeidimas ir yra pagrindas Draudikui nutraukti draudimo sutartį.

7.4 Draudėjas privalo laikytis Draudiko nurodymų dėl draudimo rizikos mažinimo, o taip pat laikytis saugumo priemonių, nustatytų draudimo liudijime.

7.5 Draudėjas prieš draudimo sutarties sudarymą privalo raštu informuoti Draudiką apie kitas draudimo sutartis sudarytas dėl to paties draudimo objekto:

7.5.1 jei kita draudimo sutartimi nuo tokių pačių draudžiamųjų rizikų apdraudžiamas jau apdraustas turtas. Šios informacijos nepateikimas Draudikui yra esminis draudimo sutarties sąlygų pažeidimas ir yra pagrindas Draudikui nutraukti draudimo sutartį;

7.5.2 jeigu Draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias draudimo sutartis, tai kiekvienas draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo atsakomybės daliai, tačiau bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti nuostolio sumos.

7.6 Draudėjui privalomos ir kitos pareigos numatytos Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose.

7.7 Draudėjui nevykdant šiose taisyklėse arba Bendrosiose draudimo sutarties sąlygose nurodytų pareigų, Draudikas, nutikus draudžiamajam įvykiui, turi teisę mažinti draudimo išmoką arba visai jos nemokėti.

8 ILGALAIKĖS DRAUDIMO SUTARTYS

8.1 Draudimo įmoka ir draudimo taisyklės yra nustatomos tik pirmiesiems draudimo sutarties galiojimo metams. Jeigu draudimo sutartis galioja ilgiau nei vienerius metus, tai kiekvienų draudimo sutarties galiojimo metų pabaigoje Draudikas turi teisę (bet neprivalo):

8.1.1 atsižvelgdamas į kainų indeksą, įstatymų pasikeitimus, infliaciją, nuostolingumą ir pan. pasiūlyti Draudėjui perskaičiuoti draudimo sumą ir franšizę;

8.1.2 pakeisti draudimo įmoką ir/arba draudimo taisyklės kitiems (būsiniams) draudimo sutarties galiojimo metams, apie tai informuodamas Draudėją ne vėliau nei prieš 30 dienų iki kitų (būsimų) draudimo sutarties galiojimo metų pradžios.

8.2 Draudėjas turi teisę nesutikti su draudimo įmokos ar draudimo taisyklių pakeitimais nutraukdamas draudimo sutartį nuo ateinančių draudimo sutarties galiojimo metų pradžios. Tokiu atveju apie sutarties nutraukimą Draudėjas privalo raštu informuoti Draudiką ne vėliau nei prieš 7 dienas iki kitų (būsimų) draudimo sutarties galiojimo metų pradžios.

8.3 Jei draudimo sutarties galiojimo metų pabaigoje Draudikas šiame skyriuje nustatyta tvarka neinformuoja Draudėjo apie draudimo įmokos ar draudimo taisyklių pasikeitimą, laikoma, kad kitiems (būsiniams) draudimo sutarties galiojimo metams galioja ankstesniais metais galiojusi draudimo įmoka bei draudimo taisyklės.

9 NUOSTOLIO NUSTATYMAS

9.1 Turtas laikomas sugadintu, jei jį remontuoti yra ekonomiškai tikslinga. Jei turto neįmanoma suremontuoti arba jo remonto kaina viršija tokio paties turto pastatymo ar įsigijimo kainą, turtas laikomas sunaikintu. Turtas laikomas prarastu, jei po draudžiamojo įvykio nėra išlikę turto liekanų.

9.2 Remonto išlaidomis nelaikomos išlaidos, kurios būtų patirtos net jei draudžiamasis įvykis nebūtų įvykęs.

9.3 Nekilnojamo turto sugadinimo atveju nuostolio dydis yra nekilnojamo turto remonto kaina. Nekilnojamojo turto sunaikinimo arba praradimo atveju, nuostolio suma yra naujo tokio paties nekilnojamo turto pastatymo toje pačioje vietoje kaina. Nuostolio suma šiuo atveju negali viršyti nekilnojamojo turto vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį.

9.4 Kai nekilnojamas turtas yra senesnis kaip 40 metų, nuostolio suma yra mažinama nusidėvėjimo procentu, kuris yra nurodomas žemiau pateiktoje lentelėje:

Jei pastato dalis buvo rekonstruota ar remonuota anksčiau kaip prieš 40 metų, nustatant nuostolio sumą nusidėvėjimas tai daliai neskaičiuojamas. Esant 9.23. punkte numatytai sąlygai, nusidėvėjimas skaičiuojamas ir tuo atveju, jei turtas yra naujesnis nei 40 metų ar buvo rekonstruotas ar remontuotas anksčiau kaip prieš 40 metų.

9.5 Jei kilnojamas turtas yra sugadintas, nuostolio suma yra turto remonto kaina, neviršijant naujo analogiško daikto įsigijimo kainos. Jei kilnojamas turtas sunaikintas, nuostolio suma yra lygi analogiško turto įsigijimo kainai, išskyrus daiktus senesnius nei 5 metų arba nuvertėjusius daugiau nei 50 % (t. y. jei tokio turto rinkos vertė yra mažesnė nei 50 % nuo jo pradinės rinkos kainos pagaminimo metu). Draudimo sutartyje gali būti numatyti kilnojamam turtui taikomi išmokos už daiktų grupes apribojimai.

9.6 Draudėjui nepranešus policijai apie draudžiamojo įvykio metu dingusius daiktus, jų kaina neįtraukiama į nuostolio sumą.

9.7 Kilnojamo turto vertė skaičiuojama naudojant šią nusidėvėjimo lentelę, pradedant skaičiuoti nuo penktų daikto įsigijimo ar pradėjimo naudoti (skaičiuojama nuo to, kas prasidėjo anksčiau) metų arba daiktams nuvertėjusius daugiau nei 50 % (t. y. jei jų rinkos vertė yra mažesnė nei 50 % nuo jo pradinės rinkos kainos pagaminimo metu), o esant 9.23 punkte įvardintoms aplinkybėms – nuo daikto pagaminimo datos:

Pastatas, pastato elementai (įrenginiai)	Kasmetinis nusidėvėjimo procentas, skaičiuojamas nuo pastatymo ar įrengimo datos
Mūrinis, stambiaplokštis, monolitinis	0,8
Šlakbetonis, plūkto molio, keramzitbetonis	1,0
Skydinis, rastų	2,0
Medinis karkasinis (apmūrytas arba neapmūrytas)	1,5
Stogo danga	2,0
Šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, drenažo, drėkinimo stacionarūs įrenginiai	2,5
Pastato elektros instaliacijos, lauko apšvietimo stacionarūs įrenginiai	1,5
Vėdinimo ir oro kondicionavimo stacionarūs įrenginiai	6,0
Apsauginė, priešgaisrinė įranga	7,0
Stacionarūs gerbūvio elementai ir kitos pastato sudėtinės dalys	1,5

Turtas	Kasmetinis nusidėvėjimo procentas
Vaizdo, garso aparatūra	30
Kompiuteriai ir kompiuterinė įranga	40
Buitinė technika	30
Baldai	15
Sporto ir poilsio inventorius	30
Indai, namų apyvokos daiktai	15
Kilimai	25
Šviestuvai	15
Drabužiai, avalynė, patalynė	30
Mobilieji telefonai	70

9.8 Jei turtas yra sunaikintas, nuostolio suma sumažinama išlikusio turto verte (liekanų verte).

9.9 Į nuostolio sumą įskaičiuojamos protingos išlaidos, padarytos siekiant sumažinti nuostolius, pagal Draudiko nurodymus saugant turtą iki jį po draudžiamojo įvykio apžiūrės Draudiko atstovas.

9.10 Jei apdraustas pastatas po draudžiamojo įvykio yra avarinės būklės arba sunaikintas, į nuostolio sumą įskaitomos protingos Draudėjo ir jo šeimos gyvenamosios vietos nuomos ir persikraustymo išlaidos iki tol, kol pastatas bus suremontuotas ar pastatytas naujai, vienam mėnesiui neviršijant 1 % nuo nekilnojamo turto draudimo sumos.

9.11 Nuostolio suma neapima išlaidų būsto tobulinimui, pagerinimui, jei šie pagerinimai daromi lyginant su turto būkle prieš pat draudžiamąjį įvykį.

9.12 Jeigu yra draustas nekilnojamas turtas, tai nekilnojamo turto draudimo suma taip pat apima liekanų pašalinimą neviršijant 10 % draudimo sumos.

9.13 Jeigu yra draustas nekilnojamas turtas, tai nekilnojamo turto draudimo suma taip pat apima Draudėjo bendrosios dalinės nuosavybės sutvarkymą po draudžiamojo įvykio neviršijant 5 % draudimo sumos.

9.14 Naminio gyvūno staigios ir netikėtos žūties atveju išmoka yra tos pačios veislės naminio gyvūno įsigijimo vertė neviršijant 2 000 litų.

9.15 Nuostoliai dėl ypatingų vertybių (t. y. taurieji metalai, brangakmeniai, tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai, bižuterija, kailiniai, odos gaminiai, juvelyriniai bei meno dirbiniai, filatelija, numizmatika ar panašus rinkiniai arba daiktai) sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo atlyginami iki 5 000 litų. Ši suma yra neatsistatanti. Šiuo atveju nuostoliu yra laikoma įsigijimo kaina arba rinkos kaina įvykio dienai – priklausomai nuo to kuri mažesnė.

9.16 Nuostoliai dėl grynujų pinigų, vertybinių popierių, kitokių dokumentų ar debeto/kredito kortelės netekimo, o taip pat dėl debeto/kredito kortelės neteisėto panaudojimo, atlyginami iki 1 000 litų. Ši suma yra neatsistatanti.

9.17 Išmoka už svečių daiktus neviršija 10 % kilnojamo turto draudimo sumos.

9.18 Išmoka už draudėjui patikėtą turtą neviršija 10 % kilnojamo turto draudimo sumos.

9.19 Išmoka mokama už draudėjo turtą, svečių daiktus ir draudėjui patikėtą turtą, kartu negali viršyti kilnojamo turto draudimo sumos.

9.20 Civilinės atsakomybės nuostoliu laikoma:

9.20.1 pinigų suma, nurodyta įsiteisėjusiame ir/ar vykdytiname teismo, esančio draudimo sutarties galiojimo teritorijoje, sprendime dėl turto savininko/nuomininko civilinės atsakomybės pagal šias draudimo taisykles;

9.20.2 pinigų suma, nurodyta teismo patvirtintoje taikos sutartyje, sudarytoje tarp Draudiko ir Trečiojo nukentėjusio asmens;

9.20.3 pinigų suma, nurodyta Draudėjo, Draudiko ir Trečiojo nukentėjusio asmens rašytiniame susitarime;

9.20.4 kiekviena draudimo sutarties šalis gali samdyti nepriklausomus ekspertus ir remtis jų išvadomis nustatant įvykio priežastis ir nuostolio dydį.

9.21 Draudimo išmoka yra nuostolio suma iš kurios atimama franšizė. Galutinis nuostolio dydis nustatomas atsižvelgiant į draudimo sumą, draudimo sutarties sąlygas.

9.22 Su savimi laikinai pasiimtam kilnojamam turtui taikomi šie draudimo išmokos apribojimai:

9.22.1 draudimo apsauga galioja Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje;

9.22.2 draudimo išmoka neviršija 5 000 litų. Ši suma nėra atsistatanti;

9.22.3 draudimo išmoka neviršija 1 000 litų daiktams, laikinai paliktiems bet kokioje transporto priemonėje, palapinėje ar kitoje nerakinamoje patalpoje.

9.23 Jei Draudėjas neatstato sunaikinto ar prarasto turto, ar neįsigyja naujo tapataus turto vietoj sunaikinto ar prarasto turto, arba neremontuoja sugadinto turto, draudimo išmoka mokama taikant nusidėvėjimą, nustatytą šių taisyklių 9.4. ir 9.7 punktuose nuo atitinkamo turto pastatymo ar pagaminimo datos, net jei turtas yra naujesnis, nei atitinkamai nustatyta 9.4. ir 9.7 punktuose.

9.24 Jei nuostolis ar jo dalis yra atlyginta asmens, atsakingo už žalos padarymą, draudimo

išmoka mažinama suma, kurią Draudėjas gavo iš atsakingo už žalos padarymą asmens.

9.25 Išmokėjus draudimo išmoką, draudimo suma draudimo sutarties galiojimo metu lieka nepakitusi, jeigu Draudėjas atstato ar suremontuoja draudžiamąjį įvykio metu sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą, išskyrus draudimo sutartyje numatytus atvejus.

9.26 Siekdamas gauti draudimo išmoką, Draudėjas privalo pateikti šiuos dokumentus:

9.26.1 Draudėjas visada pateikia šiuos dokumentus:

9.26.1.1 prašymą draudimo išmokai gauti, kuriame turi būti draudžiamąjį įvykio aprašymas ir nurodoma atsiskaitomoji banko sąskaita, į kurią Draudikas turėtų išmokėti draudimo išmoką;

9.26.1.2 sunaikinto, sugadinto ar prarasto turto sąrašą, kuriame kaip galima tiksliau nurodytas turto pavadinimas, įsigijimo metai, įsigijimo kaina, bei turimas turto nuotraukas, jeigu tokios buvo Draudėjo darytos;

9.26.1.3 sąmatas, sąskaitas faktūras, mokėjimo nurodymus, kvitus, kitus mokėjimo dokumentus, pagrindžiančius nuostolio dydį.

9.26.2 Turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo gaisro metu atvejais, kartu su 9.26.1 punkte nurodytais dokumentais Draudėjas privalo perduoti visų dokumentų, gautų iš Valstybinės priešgaisrinės tarnybos, susijusių su įvykiu, dėl kurio reiškiamas prašymas išmokėti draudimo išmoką, nuorašus.

9.26.3 Turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl vagystės, plėšimo atveju, kartu su 9.26.1 punkte nurodytais dokumentais Draudėjas privalo pateikti:

9.26.3.1 dokumentus iš teisėsaugos institucijų, patvirtinančius turto praradimą, sunaikinimą ar sugadinimą;

9.26.3.2 turto apsaugos sutarčių nuorašus, jei tokios sutartys buvo sudarytos.

9.26.4 Tai yra preliminarus dokumentų sąrašas. Draudikas turi teisę pareikalauti kitų dokumentų, nenurodytų sąrašė, jei tai reikalinga įvykio aplinkybėms ar nuostolio dydžiui pagrįsti.

Ivo Kuldmāe
UADB „Seesam Lietuva“
generalinis direktorius

BENDROSIOS DRAUDIMO SUTARTIES SĄLYGOS

(galioja nuo 2009 m. gegužės 1 d.)

1 BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1 Šios Bendrosios draudimo sutarties sąlygos (toliau – BDSS) yra laikomos neatskiriama sudedamąja draudimo sutarties dalimi.

1.2 Draudimo taisyklės ir/ar individualios draudimo sutarties sąlygos gali numatyti papildomus arba kitokius reikalavimus, kurių privaloma laikytis.

1.3 Esant neatitikimams tarp BDSS ir draudimo taisyklių ir/ar individualių draudimo sutarties sąlygų, pirmenybė visuomet teikiama draudimo taisyklėms ir/ar individualiosioms draudimo sutarties sąlygoms.

2 SĄVOKOS

2.1 Draudimo sutartyse, individualiosiose draudimo sutarties sąlygose ir BDSS naudojamos sąvokos turi šią reikšmę:

2.1.1 Apdraustasis –

a) sveikatos draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kurio gyvenime atsitikus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo mokėti draudimo išmoką;

b) civilinės atsakomybės draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai, susiję su civiline atsakomybe, yra draudžiami;

c) turto draudimo atveju – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami.

Jeigu kitaip nenurodyta draudimo sutartyje, Apdraustuojų yra laikomas Draudėjas.

2.1.2 Besąlyginė franšizė – draudimo sutartyje nurodyta suma, išskaitoma iš nuostolio sumos kiekvieno draudžiamąjo įvykio atveju. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra sudaryta su besąlygine franšize.

2.1.3 Didelis neatsargumas – asmens elgesys, pasireiškiantis veiksmais, kurių asmuo, laikydamasis bent minimalių atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų, nebūtų padaręs; nesilaikymas protingo atsargumo ir/ar nesilaikymas protingos priežiūros, ir/ar nesiėmimas protingų atsargumo priemonių žalai išvengti, ar nenumatymas aplinkybių, kurias būtų numatęs protingas asmuo.

Dideliu neatsargumu visais atvejais taip pat yra laikoma, bet vien tik tuo neapsiribojant, veika (veikimas arba neveikimas), kurios neigiamas pasekmės draudėjas numatė arba privalėjo numatyti, tačiau lengvabūdiškai tikėjosi jų išvengti, o taip pat bet koks veikimo būdas ar metodas, kuris, atsižvelgiant į aplinkybes, yra pernelyg rizikingas ir, pasirinkus kitą prieinamą ir įprastą veikimo būdą ar metodą, tokios rizikos būtų išvengta. Žalos sukeltos dėl alkoholio, narkotikų ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo arba dirbant su tam tikrais mechanizmais neturint tam teisės, visais atvejais laikomos sukeltomis dėl didelio neatsargumo.

2.1.4 Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku.

2.1.5 Draudikas – Uždaroji akcinė draudimo bendrovė „Seesam Lietuva“.

2.1.6 Draudimo apsauga – Draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.

2.1.7 Draudimo įmoka (premija) – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas draudimo sutartyje nurodytais terminais ir sąlygomis moka Draudikui už draudimo apsaugą.

2.1.8 Draudimo interesas – nuostolis, kurį gali patirti Draudėjas, Apdraustasis arba Naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.

2.1.9 Draudimo išmoka – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo išmokėti Draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.

2.1.10 Draudimo laikotarpis – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu.

2.1.11 Draudimo liudijimas (polisas) – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.

2.1.12 Draudimo objektas – turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

2.1.13 Draudimo rizika – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.

2.1.14 Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma arba pinigų suma, kuri apskai-

čiuojama draudimo sutartyje nustatyta tvarka, kuri, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus, yra lygi maksimaliai draudimo išmokai, galimai išmokėti pagal draudimo sutartį.

2.1.15 Draudimo taisyklės – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos.

2.1.16 Draudimo tarpininkas – asmuo, už atlygį vykdamas draudimo tarpininkavimo veiklą.

2.1.17 Draudimo vertė – draudžiamo turto ar turinės rizikos vertė.

2.1.18 Draudžiamasis įvykis – staigus ir netikėtas draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus Draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

2.1.19 Franšizė – suma, išreikšta skaičiais ar procentais, ar kitas draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuria yra mažinama draudimo išmoka.

2.1.20 Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais – ir Apdraustojų paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

2.1.21 Neatšaukiamas naudos gavėjas – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties Naudos gavėjo sutikimo, Draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – Apdraustojų) atšauktas ar pakeistas.

2.1.22 Nedraudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam atsitikus Draudikas nemoka draudimo išmokos.

2.1.23 Nukentėjęs trečiasis asmuo – civilinės atsakomybės draudimo atveju asmuo, kuriam Draudėjas ar Apdraustasis padarė žalą.

2.1.24 Nuostolių draudimo sutartis – turto draudimo, civilinės atsakomybės draudimo, taip pat sveikatos draudimo sutartys, pagal kurias Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui, išmokėti draudimo išmoką, lygią patirtiems nuostoliams.

2.1.25 Sąlyginė franšizė – esant sąlyginei franšizei, draudimo išmoka nebus mokama, kai nuostolio suma mažesnė arba lygi franšizės sumai, o tais atvejais, kai nuostolio suma didesnė nei franšizė, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant franšizės.

2.1.26 Sąmoningai – žinant apie veikimo ar neveikimo pasekmes ar turint apie jas žinoti.

2.1.27 Saugumo reikalavimai – apsaugos ar saugumo reikalavimai, nurodyti draudimo polise ar draudimo sąlygose, nustatyti teisės aktų ar kitaip nurodyti raštu, skirti užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos pasekmėms sumažinti.

2.1.28 Subrogacija – Draudiko, išmokėjęsio draudimo išmoką, teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.

2.1.29 Sumų draudimo sutartis – sveikatos draudimo sutartis, pagal kurią Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką, lygią draudimo sumai ar jos daliai.

3 DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ PRIEŠ SUDARANT DRAUDIMO SUTARTĮ

3.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ir Apdraustasis privalo suteikti Draudikui ar jo atstovui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojam įvykiui atsitikimo tikimybei bei galimų nuostolių dydžiui ir rizikos įvertinimui.

3.2 Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką ar jo atstovą, pripažįstamos aplinkybės, nurodytos draudimo liudijime, draudimo sutartyje ar jų prieduose bei draudimo taisyklėse, taip pat kitos aplinkybės, kurias Draudikas paprašė atskleisti raštu.

3.3 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo pranešti Draudikui apie visas draudžiamojam objektui taikytas rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytus su kitomis draudimo įmonėmis.

3.4 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas ir Apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti bet kokią klaidingą ar papildyti neišsamią informaciją, kuri buvo pateikta Draudikui bei nedelsiant raštu pateikti ištaisytą informaciją Draudikui.

4 DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS

4.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę, bet neprivalo, apžiūrėti/įvertinti draudžiamą riziką ir savo sąskaita paskirti ekspertus draudimo rizikos įvertinimui. Draudikui nepasinaudojus tokia teise, Draudėjas ir/ar Apdraustasis atsako už Draudikui pateiktos informacijos teisingumą. Draudikui apžiūrėjus ir/ar įvertinus draudimo objektą, šie vertinimai, bet kokia jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti naudojama Draudėjo asmeniniams ar verslo tikslams bei santykiuose su trečiaisiais asmenimis kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelti pavojaus aplinkai, atitinka įstatymų ir kitų teisės norminius aktus, inžinerinius bei pramoninius standartus ir/ar kitus reikalavimus. Jei draudimo interesas yra susijęs su Apdraustojų fizinio asmens gyvybe ar sveikata, Draudikas turi teisę reikalauti informacijos bei dokumentų, patvirtinančių Apdraustojų asmens amžių, sveikatos būklę, profesiją bei kitas aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikos vertinimui.

4.2 Jei draudimo taisyklės numato, kad Draudėjas pateiktą prašymą raštu ir/ar kitus dokumentus, toks prašymas ir/ar dokumentai turi būti pateikiami Draudikui prieš draudimo sutarties sudarymą.

4.3 Draudėjas yra atsakingas už Draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos teisingumą, išsamumą ir tikslumą.

4.4 Sudarius draudimo sutartį, Draudėjo rašytinis prašymas ir bet kokia raštu pateikta informacija tampa sudėtine draudimo sutarties dalimi.

4.5 Draudimo sutartis yra sudaroma Draudikui ir Draudėjui susitarus dėl draudimo sutarties sąlygų.

4.6 Draudimo sutartis laikoma sudaryta, kai Draudikas ir Draudėjas pasirašo draudimo liudijimą (polisą) arba Draudėjas sumoka draudimo liudijime (polise) nurodytą draudimo įmoką.

4.7 Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo taisykles, kurios yra paskelbtos draudimo įmonės interneto tinklapyje, arba pagal iš anksto sutartas individualias draudimo sutarties sąlygas.

4.8 Bet kokia individuali draudimo sąlyga (-os) galioja tik tokiu atveju, kai Draudėjas raštu patvirtina su ja susipažinęs ir raštu išreiškia sutikimą, kad ši sąlyga būtų draudimo sutarties dalimi.

4.9 Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nenurodydamas priežasčių.

4.10 Draudėjas sudaro draudimo sutartį tik jei su juo buvo individualiai aptartos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 83 str., 89 str. ir 96 str. įvardintos draudimo sutarties sąlygos.

5 DRAUDIMO APSAUGA IR DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS

5.1 Draudimo apsauga

5.1.1 Draudimo sutartis ir draudimo apsauga įsigalioja 00:00 val. kitą dieną po visos draudimo įmokos ar jos pirmos dalies sumokėjimo, nebent kitaip yra sutarta ir nustatyta draudimo liudijime (polise).

5.1.2 Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos, draudimo apsauga gali būti sustabdyta (žr. BDSS 6.5.5, 6.5.6 p.).

5.1.3 Jei draudžiamasis įvykis ar civilinės atsakomybės draudimo atveju – veiksmas, sąlygojantis atsakomybės atsiradimą, atsitinka draudimo apsaugos sustabdymo metu, Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.

5.1.4 Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nemokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Šiuo atveju apie vienašališką sutarties nutraukimą atskirai nepranešama.

5.2 Draudimo sutarties galiojimas

5.2.1 Draudimo sutartis prasideda draudimo liudijimo (poliso) įsigaliojimo dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar vėliau, ir pasibaigia draudimo liudijimo (poliso) galiojimo pabaigos dieną 00:00 val., jei polise nėra nurodytas kitas laikas, ar anksčiau, atsižvelgiant į tai, kad yra įvykdytos visos aplinkybės, reikalingos draudimo sutarties galiojimui.

5.2.2 Draudimo sutartis laikoma negaliojančia nuo jos sudarymo momento, jei ji yra sudaryta įvykus draudžiamajam įvykiui.

5.3 Draudimo sutarties galiojimo teritorija

5.3.1 Draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja geografinėje teritorijoje, nurodytoje draudimo liudijime (polise).

5.3.2 Jei draudimo sutartyje nėra nieko pasakyta apie draudimo sutarties galiojimo teritoriją, reiškia, kad draudimo sutartis ir draudimo apsauga galioja tik Lietuvoje.

5.4 Draudimo sutarties nutraukimas

5.4.1 Draudėjas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį šiais atvejais:

5.4.1.1 raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai Draudikui;

5.4.1.2 raštu prieš vieną mėnesį pranešdamas apie tai įmonei, perėmusiai Draudiko teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties (žr. BDSS 13.2 p.). Draudėjui, šiame punkte nustatytais terminais nepateikus rašytinio prašymo nutraukti draudimo sutartį, laikoma, kad Draudėjas sutinka su teisių ir pareigų, kylančių iš draudimo sutarties, perleidimu.

5.4.2 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį, raštu pranešdamas apie tai Draudėjui prieš vieną mėnesį, jei:

5.4.2.1 Draudėjas ar Apdraustasis, prieš sudarydami draudimo sutartį, pažeidė reikalavimą atskleisti informaciją (BDSS 3 p.);

5.4.2.2 Draudėjas ar Apdraustasis pažeidė reikalavimą pranešti apie padidėjusią riziką (BDSS 6.6 p.);

5.4.2.3 Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo nesilaikė saugumo reikalavimų ir tai sąlygojo žalos atsiradimą ar jos padidėjimą;

5.4.2.4 Draudėjas ar Apdraustasis tyčia ar dėl didelio neatsargumo sukėlė žalą;

5.4.2.5 Draudėjas ar Apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, pateikė Draudikui žinomai melagingą ar neteisingą informaciją, ar nuslėpė nuo Draudėjo informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamąjį įvykio aplinkybes, žalos ir/ar draudimo išmokos dydį, falsifikavo draudžiamąjį įvykį ar kitais neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką;

5.4.2.6 Draudėjas paskelbiamas bankrutavusiu;

5.4.2.7 Kitais draudimo sutartyje ar įstatymuose numatytais atvejais.

5.5 Draudimo sutarties pasibaigimas

Draudimo sutartis pasibaigia šiais atvejais:

5.5.1 pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;

5.5.2 esant tęstinei draudimo sutarčiai, pasibaigus draudimo terminui, jei draudėjas nesutinka su draudimo sutarties sąlygų, galiosiančių kitą draudimo terminą, pakeitimu;

5.5.3 Draudikas sumoka visas išmokas nustatytas draudimo sutartyje;

5.5.4 Draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, ir nėra jo teisių ir pareigų perėmėjų;

5.5.5 Draudimo sutarties šalių sutarimu;

5.5.6 pasikeitus apdrausto turto savininkui arba, jei sudaryta civilinės atsakomybės draudimo sutartis dėl civilinės atsakomybės, galinčios atsirasti valdant, naudojant individualiais požymiais apibrėžtą daiktą ar juo disponuojant, pasikeičia to daikto savininkas;

5.5.7 po draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu;

5.5.8 nutikus žalai, kuomet apdraustas turtas nepataisomai sugadinamas (t. y. turto atstatymas ar remontas ekonominiu požiūriu yra netikslingas, nes turto atstatymo ar remonto kaštai yra didesni nei skirtumas tarp turto rinkos kainos įvykio dieną ir likutinės vertės);

5.5.9 kitais teisės aktų nustatytais pagrindais.

5.6 Pareiga gražinti įmoką

5.6.1 Draudimo sutartį nutraukus prieš terminą, Draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį; likusi draudimo įmokos dalis nėra gražinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama remiantis BDSS 5.4.2.1–5.4.2.6 p.

5.6.2 Jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudikas iš gražintinos įmokos dalies išskaičiuoja:

5.6.2.1 sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, kurios negali viršyti 30 % įmokos už draudimo terminą;

5.6.2.2 draudimo išmokas, mokėtas ar numatomas mokėti pagal tą draudimo sutartį;

5.6.2.3 nesumokėtas draudimo įmokas ir kitas gautinas sumas.

6 DRAUDIMO SUMA, DRAUDIMO ĮMOKA IR JOS MOKĖJIMAS

6.1 Draudimo suma

6.1.1 Draudimo suma nustatoma atsižvelgiant į draudimo objektą, draudžiamą turto vertę, draudimo riziką, kitus kriterijus nustatytus draudimo sutartyje ar teisės norminiuose aktuose, ir/ar šalių tarpusavio sutarimu nustatytą sumą. Draudimo suma nurodoma draudimo liudijime (polise).

6.1.2 Jeigu kitaip nėra numatyta draudimo sutartyje, raudikui išmokėjus draudimo išmoką, jo atsakomybė pagal draudimo sutartį (draudimo suma) yra mažinama išmokėtos draudimo išmokos dydžiu (draudimo suma neatsistato).

6.2 Draudimas, viršijantis draudimo vertę ir nepasipelnymo principas

6.2.1 Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri vir-

šija draudimo vertę (draudikas neatlygina daugiau, nei būtina nuostoliams padengti). Tačiau išmokėta draudimo vertę viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.

6.2.2 Jei draudimo suma buvo padidinta dėl Draudėjo apgaulės, Draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

6.2.3 Aukščiau nurodyto BDSS 6.2.1 punkto nuostata taip pat taikoma tais atvejais, kai draudimo suma viršija draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingomis draudimo įmonėmis (dvigubas draudimas). Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį ir bendros draudimo išmokos dydis negali viršyti nuostolio ir draudimo vertės.

6.3 Nevisiškas draudimas

Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo atlyginti Draudėjui (Naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

6.4 Papildomas draudimas

Jei yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, Draudėjas (Naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo įmone. Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

6.5 Draudimo įmokos ir jų mokėjimas

6.5.1 Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo ir/ar Apdraustojo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, BDSS 6.1.2 p. numatytą sąlygą, o taip pat ir kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas, Draudiko įmokų skaičiavimo metodiką ir kitą svarbią informaciją.

6.5.2 Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi draudimo liudijime (polise).

6.5.3 Draudimo įmokos privalo būti mokamos draudimo liudijime (polise) nustatytu laiku. Draudėjas, mokėdamas draudimo įmoką pavedimu, privalo nurodyti draudimo sutarties numerį. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, ją užskaičius Draudiko banko sąskaitoje bei identifikavus jos paskirtį, arba gavus draudimo įmoką grynais. Draudimo įmoką mokant tiesioginiu debetu, sumokėjimo momentu yra laikoma data, kuria bankas patvirtino, jog iš Draudėjo sąskaitos yra nuskaityti pinigai. Tiesioginio debeto sutarties pasirašymas nelaikomas įmokos sumokėjimu.

6.5.4 Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama laiku, Draudikas turi teisę reikalauti 0,02 % dydžio delspinigių nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

6.5.5 Draudėjui laiku nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, Draudikas privalo pranešti apie tai Draudėjui, nurodydamas, jog per 15 dienų nuo šio pranešimo gavimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsaugos galiojimas bus sustabdytas ir bus atnaujintas tik tada, kai Draudėjas sumokės draudimo įmoką.

6.5.6 Joks papildomas priminimas nėra siunčiamas dėl draudimo įmokos pirmos dalies ar vienintelės pagal draudimo sutartį priklausančios draudimo įmokos sumokėjimo, jei tokia draudimo įmoka ar pirma draudimo įmokos dalis turi būti sumokėta nuo draudimo sutarties įsigaliojimo praėjus ne daugiau kaip 15 dienų, kadangi yra laikoma, jog pats draudimo liudijimas (polisas) yra pakankamas dokumentas (priminimas), nurodantis Draudėjo pareigą sumokėti draudimo įmoką ar jos dalį. Tokiu atveju nesumokėjus draudimo įmokos draudimo apsaugos galiojimas sustoja nuo tos dienos, kurią turėjo būti sumokėta draudimo įmoka ir yra atnaujinamas tik tada, kai Draudėjas sumoka draudimo įmoką.

6.5.7 Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (t. y. nurodyta pirmosios įmokos mokėjimo data yra ankstesnė arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimo data), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, Draudikas turi teisę per 15 dienų nuo draudimo įmokos sumokėjimo nuspręsti, ar draudimo sutartį pripažinti įsigaliojusia. Nusprendus pripažinti draudimo sutartį įsigaliojusia Draudėjas apie tai atskirai neinformuojamas. Tokiu atveju sutartis laikoma įsigaliojusia kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo. Draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokų dėl įvykių, atsitikusių iki draudimo sutarties įsigaliojimo. Draudikui nusprendus draudimo sutartį pripažinti neįsigaliojusia, Draudėjui gražinama draudimo įmoka ir Jis apie tai informuojamas raštu.

6.5.8 Draudikui nutraukus draudimo sutartį dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo (BDSS 5.1.4 p.), jis turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir į įmokas už draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpį, tačiau ne ilgesnį kaip 3 mėnesiai.

6.6 Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas

6.6.1 Draudėjas privalo nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas, raštu informuoti Draudiką apie bet kokį aplinkybių, numatytų BDSS 3 p., pasikeitimą, kuris padidina draudimo riziką.

6.6.2 Pasikeitimai, didinantys draudimo riziką, pvz., bet neapsiribojant, yra pasikeitimai, susiję su apdrausto turto naudojimu, remontu, apdraustojo veiklos apimtys ar pobūdžio pasikeitimu, pasikeitimu transportavimo sąlygose. Rizikos padidėjimo atvejai taip pat yra nustatomi draudimo taisyklėse ir/ar individualiose draudimo sąlygose.

6.6.3 Draudikas, gavęs Draudėjo pranešimą apie draudimo rizikos padidėjimą ar kitaip sužinojęs apie padidėjusią draudimo riziką, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ar padidinti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, Draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

7 DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ PAREIGOS

7.1 Draudimo sutarties šalių ikisutartinės teisės ir pareigos

7.1.1 Draudėjo teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.1.1 susipažinti su draudimo taisyklėmis bei gauti jų kopiją;

7.1.1.2 pateikti Draudikui nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo.

7.1.2 Draudėjo pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.2.1 suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai;

7.1.2.2 sudaryti Draudikui ar jo atstovams netrukdomai apžiūrėti draudimo objektą ir/ar įvertinti draudimo riziką;

7.1.2.3 Draudiko reikalavimu užpildyti nustatytos formos prašymą dėl draudimo sutarties sudarymo;

7.1.2.4 Pranešti Draudikui apie visas draudžiamojo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas, sudarytas su kitomis draudimo įmonėmis.

7.1.3 Draudiko teisės iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.3.1 reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;

7.1.3.2 apžiūrėti ir ar įvertinti ketinamą drausti objektą ir/ar riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti;

7.1.3.3 atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodant priežasčių.

7.1.4 Draudiko pareigos iki draudimo sutarties sudarymo yra šios:

7.1.4.1 supažindinti Draudėją su draudimo taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;

7.1.4.2 neatskleisti gautos informacijos apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, taip pat kitos draudimo sutartyje numatytos konfidencialios informacijos, išskyrus teisės aktų numatytas išimtis.

7.2 Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

7.2.1 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:

7.2.1.1 teisės aktuose ir draudimo sutartyje numatytais atvejais reikalauti pakeisti draudimo sutartį;

7.2.1.2 pakeisti draudimo sutartyje numatytą Naudos gavėją (išskyrus teisės aktų ir/ar draudimo sutartyje numatytas išimtis);

7.2.1.3 nutraukti draudimo sutartį.

7.2.2 Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:

7.2.2.1 laiku mokėti draudimo sutartyje nustatytas draudimo įmokas;

7.2.2.2 laiku informuoti Draudiką apie draudimo rizikos pakeitimus;

7.2.2.3 ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas informuoti Draudiką apie savo buveinės pasikeitimus;

7.2.2.4 ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo kitos draudimo sutarties sudarymo dienos informuoti Draudiką apie su kita draudimo įmone sudarytą to paties draudimo objekto tos pačios draudimo rizikos draudimo sutarties sudarymą;

7.2.2.5 tinkamai informuoti Naudos gavėją, Apdraustąjį ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie sudarytą draudimo sutartį ir šių asmenų pareigas. Įgyvendindamas savo teises pagal draudimo sutartį, Draudikas turi teisę remtis tuo, kad Draudėjas neįvykdė šiame punkte numatytos pareigos;

7.2.2.6 laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties sąlygose, ar kitaip nustatytų teisės norminiuose aktuose;

7.2.2.7 suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotam atstovui laisvai ir netrukdomai apžiūrėti apdraustus objektus, nustatant ar Draudėjas laikosi draudimo sutarties sąlygų, tarp jų ir saugumo reikalavimų.

7.3 Draudimo sutarties šalių pareigos atsitikus draudžiamajam įvykiui

7.3.1 Atsitikus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas privalo:

7.3.1.1 imtis visų prieinamų protingų priemonių žalai sumažinti;

7.3.1.2 apie atsitikusį įvykį nedelsiant informuoti kompetentingas institucijas, tiriančias tokių įvykių aplinkybes ar šalinančias tokių įvykių pasekmes (pvz., vagystės atveju – policijai, sveikatos sutrikdymo – greitajai medicininei pagalbai; gaisro – priešgaisrinės apsaugos tarnybai ir pan.);

7.3.1.3 draudimo taisyklėse nustatytu laiku informuoti Draudiką apie atsitikusį draudžiamąjį įvykį;

7.3.1.4 atskleisti Draudikui visą informaciją, reikšmingą draudžiamąjį įvykio aplinkybėms, pasekmėms, žalos dydžiui bei draudimo išmokai nustatyti;

7.3.1.5 paruošti ir pateikti Draudikui sąrašą sunaikinto, sugadinto ar prarasto turto, nurodant jo vertę prieš pat įvykstant draudžiamajam įvykiui;

7.3.1.6 parodyti Draudiko atstovui sugadintą turtą ar jo liekanas ir sudaryti galimybes jį išsamiai iširti.

Sugadintas ar išlikęs turtas turi būti saugomas, kol jo apžiūrėti atvyks Draudiko atstovas. Draudikas neturi teisės nepagrįstai uždelsti turto apžiūrą, tačiau bet kokių atveju ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų nuo rašytinio pranešimo apie įvykį, jeigu Draudėjas ir Draudikas nesutaria kitaip. Jei tai yra būtina įvykio tyrimui ar subrogacijos teisės įgyvendinimui, Draudikas gali pareikalauti saugoti sugadintą turtą ir ilgiau;

7.3.1.7 pateikti Draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudžiamąjį įvykio priežasčių ir pasekmių, reikalingų nustatyti draudimo išmokos dydžiui. Tai apima dokumentus ir informaciją (pvz., policijos pažymą, nuosavybės teisės pažymėjimas, medicininio patikrinimo išvados, sąskaitos faktūros, kvitai ir pan.), kurie patvirtina draudžiamąjį įvykio buvimą, žalos apimtį, patirtus finansinius nuostolius ir pan. Asmuo, ketinantis gauti draudimo išmoką, privalo gauti ir pateikti draudikui tuos dokumentus, kuriuos jam yra paprasčiau gauti nei Draudikui;

7.3.1.8 suteikti Draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis;

7.3.1.9 nuolat bendradarbiauti su Draudiku draudžiamąjį įvykio tyrimo metu;

7.3.1.10 laikytis visų Draudiko duotų nurodymų;

7.3.1.11 paaiškėjus, jog pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, per 30 dienų nuo Draudiko raštiško reikalavimo išsiuntimo dienos, grąžinti Draudikui išmokėtą arba permokėtą draudimo išmoką, išskyrus įstatymų numatytas išimtis;

7.3.1.12 pateikti Draudikui visus dokumentus, įrodymus ir pilną informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos;

7.3.1.13 prieš remontuojant ar atstatant sugadintą turtą – suderinti remonto ar atstatymo apimtį ir sąmatas su Draudiku.

7.3.2 Jei Draudėjas nesilaiko BDSS 7.3.1 p. numatytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsisųvelgdamas į Draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu, žalos, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį;

7.3.3 Pareigos bei pasekmės, numatytos BDSS 7.3.1–7.3.2 p. atitinkamais atvejais yra taikomos taip pat ir Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiajam trečiajam asmeniui ar bet kokiam su šiais asmenimis susijusiam asmeniui.

7.3.4 Atsitikus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo:

7.3.4.1 gavęs rašytinį Draudėjo pranešimą apie įvykį, tirti draudžiamąjį įvykio aplinkybes, nustatyti jo pasekmes, įvertinti nuostolio dydį;

7.3.4.2 apskaičiuoti draudimo išmokos dydį;

7.3.4.3 laiku išmokėti draudimo išmoką;

7.3.4.4 teisės aktų nustatytais atvejais informuoti Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją ar Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą.

7.4 Naudos gavėjo teisės ir pareigos

Naudos gavėjas draudimo sutarties ar teisės aktų nustatytais atvejais turi teisę:

7.4.1 reikalauti išmokėti draudimo išmoką;

7.4.2 gauti informaciją apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą.

7.5 Pareiga imtis priemonių užkirsti kelią žalos ar nuostolių atsiradimui ar jų dydžiui sumažinti

7.5.1 Atsiradus žalai ar galimybei jai atsirasti, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdamas privalo, atsižvelgiant į jo galimybes, imtis visų reikalingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti.

7.5.2 Jei žalą sukelia trečiasis asmuo, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo imtis visų įmanomų priemonių, reikalingų Draudiko teisių prieš žalos sukėlėją įgyvendinimui.

7.5.3 Jei žala yra padaroma nusikalstamais ar baudžiamais veiksmais, Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo nedelsdami privalo pranešti apie tai teisės saugos institucijoms ir pateikti kaltinimus ir/ar reikalavimus nusižengusiam asmeniui, jei to reikalauja Draudiko interesai.

7.5.4 Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo privalo laikytis visų Draudiko duodamų nurodymų.

7.5.5 Draudikas atlygina visas būtinas išlaidas, patirtas vykdant reikalavimą užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti, net jei tokiu atveju yra viršijama draudimo suma. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

7.5.6 Jei Draudėjas, Apdraustasis ar bet kuris su jais susijęs asmuo sąmoningai nesilaikė aukščiau nurodytų reikalavimų, Draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti ar sumažinti draudimo išmoką.

8 ŽALOS DYDIS

8.1 Žalos dydžio nustatymas

8.1.1 Žalos dydį nustato Draudikas, remdamasis jo turima informacija, iš Draudėjo ir kompetentingų institucijų gautais dokumentais, reikalingais nustatyti draudžiamojo įvykio priežastis ir žalos bei nuostolių dydį.

8.1.2 Protingos ir pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant užkirsti kelią akivaizdžiai grėšiančiai žalai atsirasti ar jos dydžiui sumažinti, yra įskaitomos į žalos dydį.

8.1.3 Nuostoliu nėra laikomas sugadinto turto remonto ar atstatymo išlaidos, kurias patiria Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas, remontuojant

ar atstatant sugadintą turtą be išankstinio remonto apimčių ir sąmatų suderinimo su Draudiku.

8.1.4 Turto remontas, atstatymas ar naujo turto įsigijimas visais atvejais privalo būti atliekamas ekonomiškiausiu būdu, patiriant mažiausias pagrįstas išlaidas.

8.2 Ekspertų dalyvavimas

8.2.1 Siekdamas nustatyti nuostolio dydį ir/ar draudžiamojo įvykio priežastį, Draudikas gali skirti ekspertą (-us) nuostolių dydžiui įvertinti ir/ar draudžiamojo įvykio priežastims nustatyti.

8.2.2 Tiek Draudikas, tiek Draudėjas, turi teisę savo nuožiūra ir neatsižvelgdami į kitos šalies pageidavimus samdyti ekspertus nuostolio dydžiui ar įvykio aplinkybėms nustatyti. Išlaidas tokiems ekspertams apmoka juos pasamdžiusi šalis.

8.2.3 Asmenys, kurie yra Draudėjo, Apdraustojo ir/ar Draudiko giminaičiai ar artimieji ar dirba giminaičių ar artimųjų įmonėse, yra jiems kitaip pavaldūs ar nuo jų priklausomi, ar kitaip turi interesų, priešingų Draudėjo, Draudiko, Apdraustojo, Naudos gavėjo ar Nukentėjusiojo trečiojo asmens interesams, negali būti laikomi nepriklausomais ekspertais.

9 DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

9.1 Teisė į draudimo išmoką

9.1.1 Jei pagal draudimo sutartį yra apdraudžiami nuostoliai (nuostolių draudimo sutartis), tai teisę į draudimo išmoką turi tik asmuo (Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t. y. kuris patiria nuostolius. Civilinės atsakomybės draudimo atveju teisę į draudimo išmoką turi Nukentėjusysis trečiasis asmuo, o jei Draudėjas ar Apdraustasis atlygino žalą, tada teisę į draudimo išmoką turi Draudėjas ar Apdraustasis.

9.1.2 Jei pagal draudimo sutartį Draudikas įsipareigoja įvykus draudžiamajam įvykiui išmokėti draudimo išmoką lygią draudimo sumai ar jos daliai (sumų draudimo sutartis), draudimo išmoka yra mokama Apdraustajam arba Naudos gavėjui.

9.2 Draudimo išmokos mokėjimo terminai

9.2.1 Draudimo išmokos dydį nustato Draudikas.

9.2.2 Draudimo išmoka išmokama per 30 dienų nuo tos dienos, kai Draudikas gauna visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nurodyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, ši nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai.

9.2.3 Jei Draudikas pripažįsta įvykį draudžiamuoju, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius. Jei pagal įstatymus

ar draudimo sutartį Draudikui nepereina reikalavimo teisė už mokėtinų sumų atlyginimą arba jeigu Draudiko galimybė įgyvendinti tokią teisę, lyginant su Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjo galimybe išsireikalauti atitinkamas sumas iš asmens, atsakingo už žalą, būtų žymiai mažesnė, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas, prieš kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo reikalauti iš asmens, atsakingo už žalą, atlyginti jų patirtą žalą. Šiame punkte nurodytu atveju Draudėjas Apdraustasis ar Naudos gavėjas kreipdamasis į Draudiką dėl draudimo išmokos mokėjimo, privalo pateikti Draudikui įrodymus, kad jo reikalavimas asmeniui, atsakingam už žalą, atlyginti patirtą žalą negali būti patenkintas.

9.2.4 Draudimo išmoka yra mokama į Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo, Nukentėjusio trečiojo asmens (naudos gavėjo) arba jų įgalioto asmens nurodytą banko sąskaitą.

9.2.5 Jei pagal draudimo sutartį yra įvykdytos visos sąlygos draudimo išmokai gauti, o Draudikas nustatytu laiku neišmoka draudimo išmokos, Draudikui yra skaičiuojami 0,02 % delspinigiai nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos sumos ar jos dalies.

9.2.6 Draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neišitikinęs draudžiamąjį įvykio buvimu.

9.2.7 Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą:

9.2.7.1 nuostolių draudimo sutarties atveju – kol Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo dokumentais pagrįs nuostolių dydį (t. y. pateiks turto atstatymo, gydymo ar kitas pagrįstas išlaidas įrodančius mokėjimo dokumentus);

9.2.7.2 jei Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui, Nukentėjusiam trečiajam asmeniui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinyš ar keliama baudžiamoji byla – iki galutinio procesinio sprendimo byloje priėmimo dienos;

9.2.7.3 kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.

9.3 Atleidimas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir draudimo išmokos sumažinimas

9.3.1 Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo, Apdraustojų, Naudos gavėjo ar Nukentėjusio trečiojo asmens tyčios ar didelio neatsargumo.

9.3.2 Draudikas neatleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, jei žala gyvybei ar sveikatai padaryta dėl atsakingo už žalą asmens tyčinių veiksmų ar didelio neatsargumo. Draudikas šiame punkte nustatytomis sąlygomis atlyginęs patirtą žalą turi teisę išsireikalauti sumokėtą sumą iš atsakingo už žalą asmens.

9.3.3 Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas atsisakė savo reikalavimo teisės dėl žalos atlyginimo arba ją įgyvendinti tapo neįmanoma dėl Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjo kaltės, Draudikas visiškai ar iš dalies atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir turi teisę reikalauti gražinti jau išmokėtą išmoką.

9.3.4 Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti, jei Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo:

9.3.4.1 tinkamai neinformuoja Draudiko apie draudžiamąjį įvykį;

9.3.4.2 nesiiama priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;

9.3.4.3 nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar Draudiko reikalavimų;

9.3.4.4 nesiiama priemonių, kurios leistų Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę ar veikia tokiu būdu, kad Draudikui įgyvendinti subrogacijos teisę tampa neįmanoma ar žymiai sunkiau;

9.3.4.5 Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikė Draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją apie draudžiamąjį įvykį. Jeigu dėl neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimo Draudikas nepagrįstai išmokėjo draudimo išmoką ar neteisingai apskaičiavo jos dydį, Draudikas turi teisę reikalauti sugražinti jau išmokėtą draudimo išmoką ar jos dalį.

9.3.5 Draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo bandė suklaidinti Draudiką klastodami įvykio faktus, pateikdami neteisingus duomenis, neteisėtai padidino nuostolio sumą.

9.3.6 Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas ar Nukentėjęs trečiasis asmuo netenka teisės į tą draudimo išmokos dalį, kuri yra atlyginama trečiojo asmens.

9.3.7 Draudimo išmoka taip pat nėra mokama, jei draudimo sutartis nenumato ko kita, kai žalą tiesiogiai ar netiesiogiai sukelia arba ji yra susieta, įtakota ar kyla dėl:

9.3.7.1 jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo nuo bet kokio branduolinio kuro, bet kurių branduolinio kuro naudojimo atliekų;

9.3.7.2 radioaktyvaus, toksiško ar kito pavojingo branduolinio įrenginio ar jo komponento poveikio, įskaitant sprogimą;

9.3.7.3 karo, invazijos, užsienio priešų veiksmų, užgrobimo (nepriklausomai nuo to, ar karas paskelbtas ar ne), pilietinio karo, maišto, revoliucijos, sukilimo, karinės ar uzurpacinės jėgos, teroro akto;

9.3.7.4 konfiskacijos, sulaikymo, sunaikinimo, nacionalizavimo, rekvizavimo ar apribojimų valstybinės valdžios, vyriausybinių, vietinės valdžios ar kitų oficialių institucijų nurodymu.

9.3.8 Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką asmenims, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkamą galimų susigrąžinti mokesčių sumai. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to franšizė.

9.3.9 Draudikas, esant žalai turtui, jo detalėms ar dalims, išmokėdamas draudimo išmoką atitinkamam nesugadintam turtui, jo detalėms ar dalims įsigyti, įgyja teisę reikalauti perleisti nuosavybės teisę ir perduoti jam sugadintąjį turta, jo detales ar dalis. Draudiko reikalavimu neperleidus ar neperdavus jam šio turto, detalių ar dalių, draudimo išmoka yra mažinama atitinkamo nesugadinto turto, detalių ar dalių įsigijimo kainos dydžiu. Jei tokiu atveju draudimo išmoka jau yra išmokėta, Draudėjas privalo grąžinti Draudikui šią draudimo išmoką ar atitinkamą jos dalį.

9.4 Draudimo įmokos įskaitymas

Draudikas turi teisę įskaityti nesumokėtą draudimo įmoką, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitas laiku nesumokėtas sumas į draudimo išmoką.

9.5 Franšizė

Kai draudimo sutartyje yra nurodyta besąlyginė franšizė, kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės franšizės suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

10 SUBROGACIJA

10.1 Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Jei žala buvo padaryta tyčia, reikalavimo teisė draudikui pereina visais atvejais. Subrogacija netaikoma tik įstatymų numatytais atvejais.

10.2 Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti Draudikui visą informaciją, kuri yra būtina, bei visapusiškai bendradarbiauti Draudikui įgyvendinant jam perėjusią reikalavimo teisę.

11 PRARASTAS IR VĒLIAU ATRASTAS TURTAS

11.1 Paaiškėjęs prarasto turto, dėl kurio Draudikas išmokėjo draudimo išmoką, buvimo vietai, Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo apie tai nedelsiant raštu pranešti Draudikui.

11.2 Jei prarastas turtas atsiranda, Draudikui pereina jo savininko teisės, nebent Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo sužinojimo apie turto atsiradimą grąžina Draudėjui išmokėtą draudimo išmoką.

12 DRAUDIMO SĄLYGŲ PAKEITIMAI IR PAPILDYMAI

12.1 Draudimo sąlygų pakeitimai ir papildymai draudimo sutarties galiojimo metu

12.1.1 Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar draudimo įmokas draudimo sutarties galiojimo metu atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes, jei:

12.1.1.1 Draudėjas netinkamai vykdė pareigą atskleisti esmines aplinkybes, turinčias reikšmės draudimo rizikai įvertinti;

12.1.1.2 pasikeičia draudimo rizika.

12.1.2 Draudikas apie savo ketinimą pakeisti draudimo sutarties sąlygas privalo raštu pranešti Draudėjui. Draudimo sutarties sąlygos yra laikomos pakeistomis Draudėjui akceptavus draudimo sutarties pakeitimus arba po vieno mėnesio nuo pranešimo išsiuntimo Draudėjui, jei Draudėjas per aukščiau nurodytą terminą nepareiškia prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimų.

12.1.3 Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos (premijos), Draudikas BDSS 12.1.1.1 punkte numatytu atveju turi teisę vienašališkai nutraukti tokią draudimo sutartį (laikant, kad BDSS 12.1.2 punkte numatytas pranešimas yra pakankamas įspėjimas apie nutraukimą), o BDSS 12.1.1.2 punkte numatytu atveju – kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

12.1.4 Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu Draudėjo ir Draudiko sutarimu.

12.1.5 Draudikui perleidžiant teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, draudimo sutarties sąlygos gali būti pakeistos, jei Draudikas apie sąlygų pakeitimą raštu iš anksto praneša Draudėjui, ir Draudėjas per du mėnesius nuo pranešimo išsiuntimo nepareiškia nesutikimo dėl sutarties sąlygų pakeitimų. Draudėjas, nesutikdamas su sutarties sąlygų pakeitimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį.

12.2 Draudimo sutarties pakeitimai draudimo sutarties termino pabaigoje

12.2.1 Jei draudimo sutartis yra neterminuota, Draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas draudimo sutarties termino pabaigoje naujam draudimo terminui remiantis:

12.2.1.1 teisės normų aktų pasikeitimais;

12.2.1.2 nenumatytais aplinkybių pasikeitimais (pvz.: tarptautinė krizė, išskirtinis gamtos reiškinys, katastrofa, draudimo vertės pasikeitimai);

12.2.1.3 kitomis aplinkybėmis, kurios padidina Draudiko našta vykdyti draudimo sutartį.

12.2.2 Draudikui keičiant draudimo sutarties sąlygas ar draudimo įmokų dydį, jis privalo raštu apie tai informuoti draudėją ne vėliau kaip 30 dienų iki kito draudimo termino pradžios. Pranešime turi būti

nurodyta, kad Draudėjui nesutinkant su pakeitimais, draudimo sutartis bus nutraukta. Draudėjui nesutikus su draudimo sutarties pakeitimais, jis privalo apie tai informuoti Draudiką raštu ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pranešimo gavimo. Jei Draudėjas pateikia prieštaravimus dėl draudimo sutarties pakeitimo, draudimo sutartis nutrūksta. Draudėjui nepareiškus prieštaravimų dėl draudimo sutarties pakeitimo per nustatytą terminą, laikoma, kad Draudėjas sutinka su pakeitimais.

12.2.3 Draudimo sutarties sąlygos taip pat gali būti pakeistos rašytiniu šalių susitarimu. Bet koks draudimo sąlygų pakeitimas tokiu atveju privalo būti nustatytas draudimo liudijime (polise) ar draudimo sutarties prieduose. Priešingu atveju tokie pakeitimai negalioja.

13 TEISIŲ IR PAREIGŲ, KYLANČIŲ IŠ DRAUDIMO SUTARTIES PERLEIDIMAS

13.1 Draudiko teisės ir pareigos, kylančios iš draudimo sutarties, gali būti perleistos, remiantis LR Draudimo įstatymo ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

13.2 Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitoms draudimo įmonėms, jis gali nutraukti draudimo sutartį. Tokiu atveju Draudikas privalo grąžinti Draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

13.3 Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio Draudiko sutikimo.

14 TURTO SAVININKO PASIKEITIMAS

14.1 Jei apdraustas turtas yra perleidžiamas naujam savininkui, draudimo sutartis pasibaigia, išskyrus atvejus, kai jis perduodamas pačiam Draudėjui, nebent draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip.

14.2 Draudėjas privalo raštu informuoti Draudiką apie turto savininko pasikeitimą ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki turto naujam savininkui perleidimo. Jei Draudikas informuojamas apie turto savininko pasikeitimą po turto naujam savininkui perleidimo, Draudikas turi teisę į draudimo įmoką už visą laikotarpį nuo draudimo sutarties įsigaliojimo iki tinkamo Draudiko informavimo. Jei Draudikas apie turto savininko pasikeitimą informuojamas po draudimo sutarties pasibaigimo arba visai neinformuojamas, Draudikas turi teisę į visą draudimo sutartyje numatytą draudimo įmoką.

15 TREČIŲJŲ ASMENŲ TEISĖS

15.1 Jei nesutarta kitaip, draudimo apsauga galioja turto savininko arba asmens, kuris įsigyja turta,

tačiau kai pardavėjas išlaiko nuosavybę, arba sulai-kymo teisės turėtoju, ar kito asmens, kuris atsako už turto žuvimo riziką, naudai.

15.2 Kiekvienas Apdraustasis turi teisę į draudimo išmoką atsiradus žalai. Tačiau Draudėjas turi teisę tartis su Draudiku dėl sąlygų, kurios tampa privalomomis Apdraustajam, ir gauti draudimo išmokas, nebent Apdraustasis yra nurodytas kaip Nau-dos gavėjas.

15.3 Esant civilinės atsakomybės draudimui, Nukentėjęs trečiasis asmuo, remdamasis draudimo sutarties sąlygomis, turi teisę reikalauti draudimo išmokos tiesiogiai iš Draudiko.

16 NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)

16.1 Draudimo sutarties šalys yra atleidžiamos nuo pareigų pagal draudimo sutartį vykdymo, jei toks nevykdymas yra sąlygotas aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti sutarties sudarymo metu, ir negalėjo užkirsti kelio šių aplin-kybių ar jų pasekmių atsiradimui. Nenugalima jėga (force majeure) nelaikoma tai, kad rinkoje nėra rei-kalingų prievolei įvykdyti prekių, sutarties šalis ne-turi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kon-trahentai pažeidžia savo prievoles.

16.2 Jeigu aplinkybė, dėl kurios neįmanoma su-tarties įvykdyti, yra laikina, tai draudimo sutarties šalis atleidžiama nuo atsakomybės tik tokiam laiko-tarpiui, kuris yra protingas, atsižvelgiant į tos aplin-kybės įtaką sutarties įvykdymui.

16.3 Jei šalis negali ar negalės įvykdyti bet kokių savo pareigų pagal draudimo sutartį dėl nenugali-mos jėgos, ji privalo ne vėliau kaip per 14 dienų nuo nenugalimos jėgos atsiradimo raštu pranešti kitai šaliai apie aplinkybes, kurios trukdo vykdyti prievole, kartu nurodant prievoles, kurių negali ar negalės įvykdyti. Šio skyriaus nuostatos neatima iš kitos draudimo sutarties šalies teisės nutraukti sutartį arba sustabdyti jos įvykdymą, arba reikalauti sumo-kėti palūkanas.

16.4 Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 2 mėnesius, draudimo sutartis nutrūksta visais atvejais.

17 GINČŲ SPRENDIMAS

Bet koks ginčas, kylantis iš draudimo sutarties, sprendžiamas derybų būdu. Jei šalys per 3 mėnesius nepasiekia susitarimo, ginčas gali būti sprendžiamas teisme, remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

18 DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

Jeigu šalys nesutaria kitaip, draudimo sutarčiai tai-koma Lietuvos Respublikos teisė.

19.1 Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas ar jo atstovas ir Draudėjas ar jo atstovas apsisikeičia informacija, nurodyta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.993 str. 8 d., Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 78 str. 1 d. ir šios sutarties 3 punkte. Ši informacija gali būti teikiama žodžiu ir/ar raštu.

19.2 Sudarius draudimo sutartį, visi pranešimai, kuriuos draudimo sutarties šalys teikia viena kitai, privalo būti pateikiami raštu, išskyrus Draudiko nurodymus administruojant draudžiamąjį įvykį. Draudimo tarpininkai nėra įgalioti priimti pranešimus.

19.3 Pranešimai Draudėjui siunčiama raštu faksimiliniu ryšiu, telefono trumposiomis žinutėmis (SMS), paštu, arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Informacija adresuojama ar siunčiama fakso, telefono numeriu ar adresu, nurodytu draudimo liudijime.

19.4 Pranešimai Draudikui siunčiami raštu (faksu) ir adresuojami Draudiko registracijos adresu arba siunčiami oficialiu fakso numeriu.

19.5 Laikoma, kad Draudėjas ir Draudikas yra gavęs pranešimą:

19.5.1 kai siunčiama faksu ar telefono trumpąja žinute (SMS) – kitą darbo dieną;

19.5.2 kai siunčiama paštu – per 5 kalendorines dienas;

19.5.3 kai siunčiama per kurjerį – įteikimo metu.

19.6 Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie Draudėją, Apdraustąjį, Naudos gavėją, Nukentėjusįjį trečiąjį asmenį, jų sveikatos būklę ir turtinę padėtį ir kitos draudimo sutartyje ar įstatymuose nustatytos konfidencialios informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis arba jei tai reikalinga tinkamai vykdyti draudimo sutartį ar administruoti galimai draudžiamąjį įvykį. Draudikas, pažeidęs šią pareigą, privalo atlyginti Draudėjui, Apdraustajam, Naudos gavėjui ar Nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytą turtinę ir neturtinę žalą.

19.7 Jei Draudėjas yra juridinis asmuo, draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu Draudikas turi teisę viešai skelbti informaciją apie tai, jog Draudėjas yra Draudiko klientas bei šiuo tikslu panaudoti Draudėjo prekės ženklą.

19.8 Draudėjui laiku nemokant draudimo įmokų, Draudikas turi teisę Lietuvos Respublikos Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka perduoti informaciją apie Draudėjo turtinių ir finansinių įsipareigojimų nevykdymą duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų rinkmenas.

SUSISIEKITE SU MUMIS

Alytaus skyrius

Pulko g. 4, LT-62133 Alytus
Tel. (315) 23 961, faks. (5) 210 2110

Kauno skyrius

Donelaičio g. 62/Putvinskio g. 53,
LT-44248 Kaunas
Tel. (37) 207243, faks. (5) 210 2132

Klaipėdos skyrius

Birutės g. 14, LT-91204 Klaipėda
Tel. (46) 300 606, faks. (5) 210 2133

Marijampolės skyrius

Vytauto g. 16,
LT-68298 Marijampolė
Tel. (34) 394123, faks. (5) 210 2135

Mažeikių skyrius

Laisvės g. 23, LT-89222, Mažeikiai
Tel. (443) 90 178, faks. (5) 210 2134

Panevėžio skyrius

Topolių al. 6-3, LT-35169 Panevėžys
Tel. (45) 511 283, faks. (5) 210 2176

Šiaulių skyrius

Stoties g. 7A, LT-77156 Šiauliai
Tel. (41) 421 565, faks. (5) 210 2175

Tauragės skyrius

Vytauto g. 66-23, LT-72251 Tauragė
Tel. (446) 20002, faks. (5) 210 2117

Utenos skyrius

Aušros g. 63-26, LT-28188 Utena
Tel. (38) 961894, faks. (5) 210 2116

Vilniaus skyrius

Ukmergės g. 283 B, LT-06313 Vilnius
Tel.: (8 5) 275 7375, (8 5) 275 7370
Faks. (8 5) 275 7339
El. p. seesam@seesam.lt